

TAPA VALLA 2024. AASTA EELARVE

EELNÕU SELETUSKIRI

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.1. EELARVE PRIORITEEDID	3
1.2. EELARVE ÜLESEHITUS JA OSAD	4
2. TULUD	4
2.1. MAKSUTULUD	5
2.2. TULUD KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGIST	5
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	6
2.4. MUUD TEGEVUSTULUD.....	7
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	7
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	10
5. PÕHITEGEVUSE KULUD JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI.....	11
5.1. ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	11
5.2. AVALIK KORD JA JULGEOLEK	12
5.3. MAJANDUS	12
5.4. KESKKONNAKAITSE	13
5.5. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	14
5.6. TERVISHOID	15
5.7. VABA AEG, KULTUUR JA RELIGIOON.....	15
5.8. HARIDUS	17
5.9. SOTSIAALNE KAITSE.....	19
6. PÕHITEGEVUSE TULEM	21
7. EELARVE TULEM	21
8. FINANTSEERIMISTEGEVUS	21
9. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS.....	22
10. NETOVÕLAKOORMUS.....	22

1. Sissejuhatus

Tapa valla 2024.aasta eelarve koostamisel on lähtutud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, Tapa valla põhimäärusest, Tapa valla finantsjuhtimise korrast, Tapa vallavolikogu 29.12.2022 aasta määruse nr 12 „Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine“, milles vaadatakse üle Tapa valla arengukava perioodil 2023-2035 ja Tapa valla eelarvestrateegia 2023-2026 ning valdkondlikest normatiivaktidest. Eelarve tulude planeerimisel on arvestatud majanduse hetkeolukorda ja majandusprognoose 2024. aastaks. Valla eelarve on koostatud konservatiivsel printsiibil.

Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil ja eelarve osad on jaotatud detailsemalt kui on sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses edaspidi (KOFS), vastavalt Tapa Vallavolikogu 27.06.2018 määruse nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“ § 3 lõike 7 ja 8 alusel alljärgnevalt:

1. Lisa 1 Tapa valla 2024. aasta eelarve, vastavalt KOFS § 3;
2. Lisa 2 Tapa valla 2024. aasta põhitegevuse tulud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 7 alusel;
3. Lisa 3 Tapa valla 2024. aasta põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 8 alusel.

Eelarve seletuskiri on koostatud vastavalt Tapa Vallavolikogu 27.06.2018 määruse nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“ § 6 punkti 2 alusel eelmise aasta (täitmine 2022), jooksva aasta (II lisaeeelarve 2023), eelarve 2023 täitmine (seisuga 31.10.2023) ning eelseisva eelarveaasta (eelarve 2024) kohta.

1.1.Eelarve prioriteedid

Tapa valla 2024.a eelarve prioriteedid tulenevad Tapa vallavolikogu määruse eelnõust, milles on kavandatud Tapa valla arengukava 2023-2035, Tapa valla eelarvestrateegiast 2023-2026. Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- Eelarve sisuline tasakaal (põhitegevus tuleb on piisav katmaks laenu teenindamise ja laenu tagasimaksed);
- Põhitegevuse tulemi kasv (võimalikult suurema põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse säilimisele ja kasvule);
- Kulude optimeerimine (sh valla omandis oleva energiamahuka alakasutatud kinnisvara võõrandamine või lammutamine või muutmine energiasäästlikuks);
- Völakoormuse võimalikult madal tase.

1.2.Eelarve ülesehitus ja osad

Tapa valla 2024.a eelarve on tekkepõhine (tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse).

Tabel 1 Eelarve osad (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	18 735 920	20 205 456	17 982 569	22 178 625
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-17 306 896	-19 772 356	-16 195 689	-20 155 017
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 429 024	433 100	1 786 880	2 023 608
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 184 002	-1 652 941	-1 541 855	-1 048 106
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	245 022	-1 219 841	245 025	975 502
FINANTSEERIMISTEGEVUS	454 504	25 480	-397 171	-1 022 296
Kohustuste võtmine (+)	1 934 120	1 700 000	1 000 000	400 000
Kohustuste tasumine (-)	-1 479 616	-1 674 520	-1 397 171	-1 422 296
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-22 625	-1 194 361	175 990	-374 930
NÕUETE JA KOHUSTISTE SALDODE MUUTUS (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-722 151	0	328 136	-328 136

2. Tulud

Tapa valla 2024.a eelarve põhitegevuse tulud on 22 178 625 eurot (vt tabel 2).

Tabel 2 Põhitegevusetulud (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	18 735 920	20 205 456	17 982 569	22 178 625
Maksutulud	9 371 420	9 996 000	8 529 863	11 006 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 058 630	1 232 635	1 086 299	1 414 368
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 136 905	8 875 321	8 266 085	9 663 257
Muud tegevustulud	168 965	101 500	100 322	95 000

Maksutulud moodustavad üle 49,62% (11 006 000 eurot) põhitegevuse tuludest, toetuseid tegevuskuludeks planeeritakse 9 663 257 eurot, mis moodustab 43,57% eelarve põhitegevuse tuludest. Tulu kaupade ja teenuste müügist planeeritakse 1 414 368 eurot, mis moodustab 6,38% põhitegevuse tuludest. Muud tegevustulusid planeeritakse 95 000 eurot, mis moodustab 0,43% tuludest.

2.1. Maksutulud.

Tulumaksu laekumist planeeritakse 2024. aastal 10 710 000 eurot. Võrreldes 2023. aasta eeldatava laekumisega on kasvuks 10,41%. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (Rahandusministeeriumi) andmetel suureneb tulumaksu laekumine seoses pensionitulude suurenemisega ja maksuseaduse muudatusest tulenevalt. 2022. aastal oli Tapa valla pensionitulult tulumaks 514 542 eurot siis 2023 aastal sama näitaja 602 875 eurot, suurenemine 88 333 eurot. Suurenenud on ka tulumaks muudelt tuludelt (varadelt, dividendidelt jne.) Ministeeriumi suvise prognoosib tulumaksu Tapa vallas pensionitulult 624 000 eurot ja muudelt tuludelt 10 516 000 eurot kokku 11 140 000 eurot (prognoosi andmed saadetud ministeeriumist 21.11.2023). Eelarvesse on kavandatud vähem kui ministeeriumi prognoosis.

Maamaksu laekumise prognoosiks on 295 000 eurot, mis moodustab 2,68% maksutuludest. Muud maksud (tänavate sulgemise maks) on marginaalse osakaaluga.

Tabel 3 Maksutulud (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Maksutulud	9 371 420	9 996 000	8 529 863	11 006 000
Füüsilise isiku tulumaks	9 083 906	9 700 000	8 244 203	10 710 000
Maamaks	287 145	295 000	285 370	295 000
Teede ja tänavate sulgemise maks	369	1 000	290	1 000

2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Prognoositav tulu kaupade ja teenuste müügist 2024.aastal on 1 414 368 eurot, mis moodustab 6,38% valla põhitegevuse tuludest ja võrreldes 2023. aastaga on suurenemine 14,74%. Kaupade ja teenuste müük sisaldab riigilõive, tulu haridusasutuste majandustegevusest, tulu kultuuri ja kunstiasutuste majandustegevusest, tulu sotsiaalasutuste majandustegevusest, tulu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusest, tulu korrakaitseasutuse majandustegevusest, tulu üüri- ja renditulult, muu kaupade ja teenuste müügitulu. Loetletuist on suurema osatähtsusega laekumine haridusteenustelt (lasteaia ja õpilaskohad).

Tabel 4 Tulud kaupade ja teenuste müügist kontode järgi (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 058 630	1 232 635	1 086 299	1 414 368
320 RIIGILÕIVUD	10 230	8 000	11 939	10 000

3220 TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	453 249	516 042	447 344	551 518
3221 TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	51 320	72 100	58 047	75 250
3222 TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	167 782	159 400	164 522	192 700
3224 TULUD SOTSIAALIALASEST TEGEVUSEST	202 888	296 243	265 391	396 000
3225 ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	117 004	135 000	90 002	140 600
3226 TULU KESKKONNAALASEST TEGEVUSEST	2 104		3 724	4 300
3227 TULUD KORRAKAITSEST	9 287	8 300	18 314	15 000
3232 TULUD MUUDELT MAJANDUSALADELT	0			
3233 ÜÜR JA RENT	35 145	30 000	23 734	24 000
3238 MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	9 622	7 550	3 282	5 000

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetuseid planeeritakse Tapa valla 2024. a eelarves 9 663 257 eurot, mis moodustab 43,57% põhitegevuse tuludest. Toetused jagunevad tasandusfondiks, toetusfondiks ning muudeks toetusteks.

Tabel 5 Saadavad toetused tegevuskuludeks (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 136 905	8 875 321	8 266 085	9 663 257
3500 Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	557 948	262 266	267 255	175 568
35200 Tasandusfond §1	1 933 180	2 110 280	1 889 008	3 143 782
35201 Toetusfond §2	5 119 338	6 332 852	5 748 520	5 683 635
3521 Saadud tegevustoetus	526 439	169 923	361 302	660 272

Saadud toetused tegevuskuludeks on valla 2024. a eelarves 175 568 eurot (konto 3500) ja 660 272 eurot (konto 3521):

1. Imelised Aastad Tervise Arengu Instituudi toetus 4 000 eurot;
2. Õpilasmaleva korraldamise HARNO toetus 3 000 eurot;
3. Koolipiima ja juurviljade PRIA toetus 19 000 eurot;
4. Riiklik dotatsioon teavikute soetamiseks 20 000 eurot;
5. Treenerite toetus Spordi ja -Teabe Sihtasutuselt 55 230 eurot;
6. NEET programmi toetus 16 000 eurot;
7. Üürihüvitis sõjapõgenikele 15 000 eurot;
8. Kodud tuleohutuks siseministeeriumi toetus 7000 eurot;
9. Muu sotsiaalne kaitse ISTE projektid 36 338 eurot;
10. Kaitseväge harjutusvälja talumine 656 272 eurot;
11. VIROLi spordiklubidele 4000 eurot.

Tasandusfondi vahendid on regionaalpoliitiline meede ning on ette nähtud riigipoolse toetusena omavalitsuste tulubaasi ühtlustamiseks. Tasandusfondi vahendid ei ole sihtotstarbelised. Tasandusfondi suuruseks planeeritakse 3 143 782 eurot. Tasandusfondi arvutamisel on 2024. aastal muudatused, lisandub matusetootuse osa ja pikaajalise hoolduse osa.

Toetusfondi vahendid on mõeldud sihtotstarbeliseks kasutamiseks. 2024. a valla eelarves planeeritakse toetusfondi suuruseks 5 683 635 eurot alljärgnevalt:

Tabel 6 Toetusfond (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
35201 Toetusfond §2	5 119 338	6 332 852	5 748 520	5 683 635
Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	1 670	68 538	68 538	
Maanteetransport	457 812	468 162	468 162	468 162
Tapa Valla Avatud Noortekeskus				0
Eelharidus - Lasteaiad	128 094	127 396	127 396	128 000
Noorte huviharidus ja huvitegevus	139 197	147 831	147 831	130 000
Muu haridus, sh hariduse haldus	3 235 632	3 931 750	3 407 517	3 931 750
Raske ja sügava puudega laste kaitse	27 701	27 819	27 819	27 819
Teenuse ostmise teistelt hooldeasutustelt		378 451	378 451	
Asendus- ja järelhooldus	726 191	715 774	655 675	655 675
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	40 657	40 603	40 603	
Riiklik toimetulekutoetus	362 384	426 528	426 528	342 229

Toetusfondi vahendite tegelik eraldus selgub peale riigieelarve vastuvõtmist. Valla eelarves täpsustatakse kõiki toetuse summasid lisaeelarvega.

2.4. Muud tegevustulud

Muude tegevustuludena 95 500 eurot (101 500 eurot 2023.a.) planeeritakse eelarves laekumisi kaevandusõiguse tasudelt 45 500 eurot ja elamumajanduse arendamises korterite müügitulud 50 000 eurot.

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud on 2024.a eelarves 20 155 017 eurot. Majandusliku sisu järgi jagunevad kulud „antavad toetused tegevuskuludeks“ (liikmemaksud, sotsiaaltoetused, toetused kultuuri- ja spordiseltsidele, tervishoiule, noorsootööle jms) ja muudeks tegevuskuludeks (personali-

majandamis- ja muud kulud). Antavate toetuste osakaal valla eelarve põhitegevuse kuludes on 9,03% ja muud tegevuskulud on 90,97%. Muud tegevuskulud on 2024. aasta eelarves 18 336 024 eurot. Tööjõukulud moodustavad 67,69%, majandamiskulud 31,87% ja muud kulud 0,44% muudest tegevuskuludest (vt tabel 7).

Eelarve personalikulude planeerimisel ei ole arvestatud haridustöötajate palgatõuse ega alampalga tõusu. Tööjõukulud korrigeeritakse I lisaeelarvega, peale tasandus- ja toetusfondi ning alampalga kinnitamist.

Majandamiskulusid suurendati 1,94%.

Tabel 7 Põhitegevuse kulud (eurot)

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Põhitegevuse kulud	17 306 895	19 772 357	16 195 689	20 155 017
41 SOTSIAALTOETUSED	708 354	1 151 409	891 319	1 658 629
45 MUUD TOETUSED	200 075	245 275	189 831	160 363
50 TÖÖJÕUKULUD	10 380 886	12 594 898	10 045 284	12 412 269
55 MAJANDAMISKULUD	6 016 863	5 732 341	5 059 346	5 843 356
60 MUUD TEGEVUSKULUD	718	48 434	9 909	80 400

Sotsiaaltoetustest füüsilistele isikutele suureneb 2024. aasta eelarves 44,05% võrreldes 2023 aasta eelarvega. Suurenemine on seotud seoses hooldereformi jõustumisega 01.07.2023. Tapa vald maksab hooldekodude kohamaksumuselt hoolduskulude osa kuni 600 eurot kuus isiku kohta.

Tabel 8 Sotsiaaltoetuse füüsilistele isikutele

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	708 354	1 151 409	891 319	1 658 629
413000 Sünnitoetus	39 200	42 000	25 600	42 000
413050 Lapse koolitoetus	10 400	10 400	9 200	10 400
413090 Muud peretoetused	114 058	60 000	26 441	45 000
413100 Toimetulekutoetus ja täiendavad sotsiaaltoetused	371 058	426 528	333 813	342 229
413300 Puudega lapse toetus	3 750	5 000	1 200	5 000
413320 Puudega inimese hooldaja toetus	47 760	57 000	45 550	55 000
4134 Õppetoetused		4 000		4 000
413410 Stipendiumid		1 930		0
413420 Sõidusoodustused	3 943		2 104	

413490 Muud toetused	10 716	3 100	1 210	
4137 Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud	41 901	46 000	43 354	50 000
4138 Muud sotsiaalabitoetused				22 000
413800 Toetused eakatele	23 954	455 451	357 952	1 026 000
413820 Toetused teistele sotsiaalabi vajavatele isikutele	1 200		12 796	15 000
413823 Ravitoetused	164		100	
413890 Matusetoetused	40 250	40 000	32 000	42 000

Toetused spordiklubidele on 39 000 eurot mis on 24,32% muudest antavatest toetustest, toetused MTÜ-dele on 18 000 ehk 11,22% ja muud üldised valitsussektori teenused on 27,01% sh. (vt tabel 9):

Liikmemaksud on 2024.aasta eelarves 51 363 eurot konto 4528:

1. Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	8 053
2. MTÜ Rakvere Haigla liikmemaks	2 500
3. Eesti Linnade ja Valdade Liit ITK osa	785
4. Arenduskoda	10 751
5. Spordiklubi Presidendirada MTÜ	1 000
6. Eesti Raamatupidajate Kogu	120
7. MTÜ PAIK	3 570
8. Eesti Linnade ja Valdade Liit	3 027
9. VIROL liikmemaks (2023 oli 19 623 €)	21 557

Tabel 9 Muud toetused

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Muud toetused	200 075	245 275	189 831	160 363
4500 Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	154 139	196 672	142 134	109 000
04120 Üldine tööjõupoliitika (alustava ettevõtte toetus)	6 795	10 000	5 000	10 000
04730 Turism	300	7 500	7 500	
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid		8 804		5 000
06100 Elamumajanduse arendamine (Kodud tuleohutuks)	16 895	17 083	16 751	10 000
07210 Üldmeditsiiniteenused	4 000	10 000		10 000
081024 Toetused spordiklubidele-ja organisatsioonidele	33 500	35 000	35 000	39 000
08107 Noorsootöö ja noortekeskused	31 564	45 285	43 303	5 000
08109 Vaba aja üritused (MTÜ toetus)	16 470	18 000	18 600	18 000
08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	2 800	4 000	4 000	4 000
091106 Laste päevahoiuteenus	31 200	33 000	8 280	
10120 Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeasutused		8 000	3 700	8 000
101211 Raske ja sügava puudega laste kaitse	2 760			

101212 Puuetega inimeste hooldajatoetus(ka lapsed)	7 855			
4528 liikmemaksud	45 936	48 603	47 697	51 363
01600 Muud üldised valitsussektori teenused	39 225	40 550	39 644	43 310
04512 Ühistranspordi korraldus	6 711	8 053	8 053	8 053

4. Investeermistegevus

2024. aasta Tapa valla eelarves moodustab investeermistegevus -1 048 106 eurot (vt tabel 10).

Tabel 10 Investeermistegevus

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 184 002	-1 652 941	-1 541 855	-1 048 106
Põhivara müük (+)	17 588	300 000	149 400	200 000
Põhivara soetus (-)	-1 886 638	-1 918 578	-1 548 493	-895 155
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	854 269	400 669	161 364	85 940
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-114 288	-110 932	-62 580	-40 000
Tagasilaekuvad laenud (+)	72 900	72 900	60 750	0
Finantstulud (+)	1 253	8 000	6 792	6 500
Finantskulud (-)	-129 086	-405 000	-309 088	-405 391

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimise toetused:

1. Hajaasustusprogramm 20 000 eurot;
2. Lehtse virgestusala MATA toetus 53 452 eurot;
3. Porkuni muuseumi väravatorni sakmete rekonstrueerimise toetus 12 488 eurot.

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine Hajaasustuse programm 40 000 eurot

Tabel 11 Investeeringud

Tegev usala	Nimetus	Põhivara	Summa	Toetus	Talumis- tasu
04510	Maanteetransport	Teehoiukava	500 000		500 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Jaotamata	75 445		75 445
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Ettevõtlusala Paide mnt 85	43 480		
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Vabadussamba rajamine (2024 aasta osa)	50 000		
06300		Hajaasustusprogramm		20 000	
08102 1	Tapa Valla Spordikeskus	Tapa spordihoone põrand	13 200		13 200
08102 1	Tapa Valla Spordikeskus	Jäned spordihoone projekteerimistööd	6 200		

08 1021	Tapa Valla Spordikeskus	Tamsalu ujula akustika rekonstrueerimine	13 100		
08103	Puhkepargid	Tapa Kiriku-ja kultuurikoja pargi lastemänguväljaku uue turvaaluse rajamine	31 035		31 035
08103	Puhkepargid	Lehtse virgestusala MATA	90 044	53 452	36 592
08103	Puhkepargid	Pargiinventar	12 200		
08203	Muuseumid	Porkuni linnuse väravatorni sakmete rekonstrueerimine	16 650	12 488	
09110 2	LA Vikerkaare	Vajumise tagajärgede likvideerimine	15 601		
09212 5	Tamsalu Gümnaasium	Rattaparkla	12 200		
09601	Koolitoit	Rasvapüüdja	16 000		
		KOKKU	895 155	85 940	656 272

Investeeringute soetusi on kavandatud 895 155 euro, sh toetusi 85 940 eurot ja 2023. aasta ja 2024. aasta Kaitseväge harjutusväljakute toetuse kasutamine 656 272 eurot.

5. Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi

5.1. Üldised valitsussektori teenused

Üldistele valitsussektori teenustele planeeritakse 2024 a eelarves 1 608510 eurot (vt tabel 12). Valdava osa valdkonna kuludest moodustab teenistujate ja töötajate palgakulu. Reservfondi suuruseks on 80 000 eurot.

Tabel 12 Valitsussektori kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
01	Üldised valitsussektori teenused	-1 100 994	-1 586 209	-1 178 352	-1 608 510
01111	Valla- ja linnavolikogu	-80 771	-80 720	-62 985	-80 720
	50 TÖÖJÕUKULUD	69 178	72 520	57 362	72 520
	55 MAJANDAMISKULUD	11 592	8 200	5 623	8 200
01112	Valla- ja linnavalitsus	-851 913	-999 024	-753 297	-999 089
	50 TÖÖJÕUKULUD	647 100	778 782	566 810	778 778
	55 MAJANDAMISKULUD	204 628	219 842	182 322	219 911
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	185	400	3 565	400
	15 PÕHIVARA	0		600	
01114	Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond		-46 534		-80 000

	60 MUUD TEGEVUSKULUD		46 534		80 000
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	-39 225	-54 930	-53 891	-43 310
	45 MUUD TOETUSED	39 225	40 550	39 644	43 310
	50 TÖÖJÕUKULUD		13 980	14 042	
	55 MAJANDAMISKULUD		400	205	
01700	Valitsussektori võla teenindamine	-129 086	-405 000	-308 179	-405 391
	65 FINANTSTULUD JA -KULUD	129 086	405 000	308 179	405 391

5.2. Avalik kord ja julgeolek

Valdkonna kuludeks planeeritakse 52 685 eurot. Kulud sisaldavad Tamsalu päästekomando tegevust, avaliku ruumi valvekulusid (valvekaamerate rent) (vt tabel 13).

Tabel 13 Avaliku korra ja julgeoleku kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
03	Avalik kord ja julgeolek	-45 573	-84 977	-76 478	-52 685
03200	Päästeteenused	-13 453	-49 477	-48 175	-17 385
	50 TÖÖJÕUKULUD	9 961	10 035	9 593	11 775
	55 MAJANDAMISKULUD	3 491	4 600	4 538	5 610
	15 PÕHIVARA		34 842	34 044	

5.3. Majandus

Majandusvaldkonna kuludeks planeeritakse 1 047 302 eurot. Siin kajastatakse kulusid valla teede ja tänavate korrashoiuks ja remondiks, ettevõtlustoetuseks, ühistranspordi korralduseks (Tapa bussijaama hoonestusõiguse tasu, Harjumaa ühistranspordi keskuse liikmemaks), valdkonna personalikuludeks, turismi arenduseks, elektrikäidu korraldamiseks ning muudeks üldmajanduslikeks projektideks. Üldmajanduslikes projektides on 2024. aasta eelarves planeeritud toetus MTÜ-dele seoses projektide omaosaluste katmiseks 5 000 eurot ja investeeringuteks 168 925 eurot (vt ka tabel 11 Investeeringud).

Tabel 14 Majanduse kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
04	Majandus	-1 638 216	-1 441 921	-1 158 228	-1 047 302
04120	Üldine tööjõupoliitika	-6 795	-10 000	-5 000	-10 000
	45 MUUD TOETUSED	6 795	10 000	5 000	10 000
04210	Põllumajandus	-2 976	-3 000	-4 166	-3 610

	55 MAJANDAMISKULUD	2 416	3 000	4 166	3 610
	15 PÕHIVARA	560			
04350 Elektrienergia		-12 816	-13 680	-10 680	-13 680
	55 MAJANDAMISKULUD	12 816	13 680	10 680	13 680
04510 Maanteetransport		-1 160 254	-978 109	-754 864	-550 000
	55 MAJANDAMISKULUD	124 733	120 000	110 345	50 000
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	640			
	15 PÕHIVARA	1 034 881	858 109	644 519	500 000
04512 Ühistranspordi korraldus		-50 195	-50 895	-44 891	-50 517
	45 MUUD TOETUSED	6 711	8 053	8 053	8 053
	55 MAJANDAMISKULUD	43 484	42 842	36 838	42 464
04730 Turism		-876	-8 419	-8 419	
	45 MUUD TOETUSED	300	7 500	7 500	
	55 MAJANDAMISKULUD	576	919	919	
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid		-162 079	-115 911	-99 712	-173 925
	45 MUUD TOETUSED		8 804		5 000
	55 MAJANDAMISKULUD	49 688		43 732	
	15 PÕHIVARA	112 391	107 107	55 980	168 925
04900 Muu majandus (sh majanduse haldus)		-242 225	-261 907	-230 496	-245 570
	50 TÖÖJÕUKULUD	215 208	236 207	202 109	221 370
	55 MAJANDAMISKULUD	27 017	24 200	26 887	24 200
	60 MUUD TEGEVUSKULUD		1 500	1 500	

5.4. Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kulud moodustavad valla eelarves 481 667 eurot. Keskkonnakaitse kulude all kajastatakse Tamsalu ja Tapa jäätmejaama kulusid, prügivedu, maastike hooldust ja korrastamist. Kulude kasv on seotud uute kehtima hakkavate jäätmekäitluskuludega (vt tabel 15). Kontol 55 on ette nähtud Tamsalu kompostimisväljaku ja jäätmejaama halduskulud, Tapa jäätmejaama halduskulud ning avalike konteinerite tühjendamise kulud.

Avalike alade puhastuse tegevusalal kajastatakse teede ja tänavate suve ning talihooldustööd (pühkimine, libedusetõrje jne.)

Tabel 15 Keskkonnakaitse kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
05 Keskkonnakaitse		-568 399	-550 217	-365 237	-481 667
05100 Jäätmekäitlus		-111 882	-176 217	-99 899	-181 667
	55 MAJANDAMISKULUD	111 882	176 217	95 140	181 667
	15 PÕHIVARA		0	4 759	
05101 Avalike alade puhastus (Talihooldus)		-424 408	-300 000	-225 627	-250 000
	55 MAJANDAMISKULUD	424 408	300 000	225 627	250 000
05400 Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse		-32 109	-74 000	-39 710	-50 000

	55 MAJANDAMISKULUD	32 109	74 000	39 710	50 000
--	--------------------	--------	--------	--------	--------

5.5. Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulusid on planeeritud 1 141 602 eurot. Siin kajastatakse kulusid valla elamufondile, veevarustuse parendamiseks (veevedu Savalduma piirkonda ja hajaasustuse programmi toetuseks), valla asulate tänavavalgustuse korrashoiuks ja elektrikuludeks, Tapa Vallahoolduse kuludeks, Jäneda lossi halduskuludeks, valla kalmistute korrashoiuks, hulkuvate loomadega seotud tegevusteks ja avaliku sauna tegevuskulude toetuseks (vt tabel 16).

Tabel 16 Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	-1 621 016	-1 649 260	-1 422 904	-1 141 602
06100	Elamumajanduse arendamine	-164 872	-239 170	-140 203	-172 625
	45 MUUD TOETUSED	16 895	17 083	16 751	10 000
	55 MAJANDAMISKULUD	145 448	202 087	114 201	162 625
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	2 529		4 844	
	15 PÕHIVARA		20 000	4 406	
06300	Veevarustus	-52 269	-44 800	-25 013	-44 800
	55 MAJANDAMISKULUD	3 840	4 800	4 770	4 800
	45 MUUD TOETUSED	48 429	40 000	20 243	40 000
06400	Tänavavalgustus	-746 209	-690 515	-706 270	-270 000
	55 MAJANDAMISKULUD	253 090	233 000	248 755	270 000
	15 PÕHIVARA	493 119	457 515	457 515	
066052	Jäneda loss	-58 056	-27 450	-32 898	-32 850
	55 MAJANDAMISKULUD	37 216	27 450	32 898	32 850
	15 PÕHIVARA	12 900			
	45 MUUD TOETUSED	7 941			
066053	Kalmistud	-25 477	-20 060	-25 426	-20 060
	55 MAJANDAMISKULUD	25 477	20 060	25 426	20 060
066054	Hulkuvate loomadega seotud kulud	-26 394	-42 269	-33 247	-10 800
	55 MAJANDAMISKULUD	11 269	10 800	10 641	10 800
	45 MUUD TOETUSED	15 125	31 469	22 606	
066055	Saunad	-767	-767	-639	-800
	55 MAJANDAMISKULUD	767	767	639	800
066056	Tapa Turg	-2 075	-1 250	-771	-1 100
	50 TÖÖJÕUKULUD		0		
	55 MAJANDAMISKULUD	2 075	1 250	771	1 100
066057	Tapa Vallahooldus	-544 897	-582 979	-458 437	-588 567
	50 TÖÖJÕUKULUD	410 983	472 419	366 709	472 419
	55 MAJANDAMISKULUD	118 924	110 560	90 819	116 148
	15 PÕHIVARA	14 990	0		

	65 FINANTSTULUD JA -KULUD			910	
--	---------------------------	--	--	-----	--

5.6. Tervishoid

Tervishoiu kuludeks on planeeritud 10 165 eurot. Valdkonnas kajastatakse Vajangu velskripunti majandamiskulusid, toetust perearstidele, Rakvere Haigla liikmemaks, investeeringutoetus 2024.aastal ei planeerita. (vt tabel 17).

Tabel 17 Tervishoiu kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
07	Tervishoid	-50 207	-49 963	-19 875	-10 165
07210	Üldmeditsiiniteenused	-7 414	-10 500	-144	-10 165
	45 MUUD TOETUSED	4 000	10 000		10 000
	55 MAJANDAMISKULUD	3 414	500	144	165
07310	Üldhaigla teenused	-42 793	-39 463	-19 731	0
	45 MUUD TOETUSED	42 793	39 463	19 731	0

5.7. Vaba aeg, kultuur ja religioon

Kulusid vabale ajale, kultuurile ja religioonile planeeritakse 2 541 028 eurot. Valdkonnas kajastuvad kulud spordiasutuste ja -rajatiste (Tapa, Tamsalu, Jäneda spordihooned, välisrajad ja väljakud, mis on ühendatud ühtseks Tapa Valla Spordikeskuseks) haldamiseks, toetused spordiklubidele ja organisatsioonidele, samuti kulud Tapa valla spordikooli ülalpidamiseks, puhkeparkide hoolduseks (sealhulgas ühe laste mänguväljaku rajamiseks), valla noortekeskuste (Tapa, Tamsalu ja Vajangu) tegevuste toetuseks, vaba aja tegevuste toetuseks, valla raamatukogu, sh haruraamatukogude halduskulude katmiseks, valla kultuurihoonete (Tapa kultuurikoda, Tamsalu ja Lehtse kultuurimaja, mis on viidud ühise tegevusala Rahvakultuur alla), munitsipaalmuuseumide (Tapa muuseum, Porkuni Paemuuseum, mis on koondatud tegevusala Muuseumid alla) halduskuludeks. Rahvakultuuri ja muuseumide eraldi kajastamise nõude on kehtestanud Rahandusministeerium, mis ei ole aga takistuseks ühtsele juhtimisele. Lisaks on valdkonnas kulud kirjastamisteenusteks (valla ajalehe kujundamine, toimetamine, kirjastamine ja kojukanne) ning muudeks religiooni- ja ühiskonnateenusteks (tegevustoetus kogudustele) vt tabel 18.

Tabel 18 Vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
08	Vaba aeg, kultuur, religioon	-2 225 834	-2 499 687	-2 078 931	-2 541 028
081021	Tapa Valla Spordikeskus (alates 01.01.2020)	-677 624	-740 008	-591 847	-780 197
	50 TÖÖJÕUKULUD	286 192	326 182	251 621	317 206

	55 MAJANDAMISKULUD	387 550	348 606	340 226	430 491
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	-3 936			
	15 PÕHIVARA	7 818	65 220		32 500
081024	Toetused spordiklubidele-ja organisatsioonidele	-33 500	-35 000	-35 000	-39 000
	45 MUUD TOETUSED	33 500	35 000	35 000	39 000
081026	Tapa valla Spordikool	-249 302	-293 301	-245 655	-329 584
	50 TÖÖJÕUKULUD	186 533	225 207	184 569	255 734
	55 MAJANDAMISKULUD	62 769	68 094	61 087	73 850
08103	Puhkepargid ja -baasid	-123 403	-48 000	-30 889	-164 279
	55 MAJANDAMISKULUD	10 969	28 000	15 062	31 000
	15 PÕHIVARA	112 434	20 000	15 827	133 279
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	-140 530	-135 473	-116 324	-91 565
	41 SOTSIAALTOETUSED	5 459	3 100	3 314	
	45 MUUD TOETUSED	31 564	45 285	43 303	5 000
	50 TÖÖJÕUKULUD	19 011	22 246	19 988	19 990
	55 MAJANDAMISKULUD	84 496	64 842	49 719	66 575
081071	Tapa Valla Avatud Noortekeskus alates				0
	50 TÖÖJÕUKULUD				0
	55 MAJANDAMISKULUD				0
08109	Vaba aja üritused	-19 417	-28 000	-21 300	-20 000
	45 MUUD TOETUSED	16 470	18 000	18 600	18 000
	55 MAJANDAMISKULUD	2 720	10 000	2 700	2 000
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	227			
08201	Tapa Vallaraamatukogu (alates 01.01.2020)	-388 232	-411 418	-323 106	-407 603
	50 TÖÖJÕUKULUD	278 276	298 788	244 093	298 788
	55 MAJANDAMISKULUD	109 956	112 630	79 014	108 815
08202	Kultuurimajad (alates 01.01.2020)	-512 278	-713 323	-644 513	-605 679
	50 TÖÖJÕUKULUD	269 591	322 093	254 941	350 129
	55 MAJANDAMISKULUD	235 167	232 350	230 691	255 550
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	800			
	15 PÕHIVARA	6 720	158 880	158 880	
08203	Muuseumid alates 01.01.2020	-45 723	-62 634	-43 226	-69 926
	50 TÖÖJÕUKULUD	34 068	37 304	29 128	38 376
	55 MAJANDAMISKULUD	11 655	25 330	14 097	14 900
	15 PÕHIVARA				16 650
08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	-28 506	-24 500	-17 407	-24 500
	55 MAJANDAMISKULUD	28 233	24 500	17 407	24 500
	60 MUUD TEGEVUSKULUD	273			
08400	Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	-7 319	-8 030	-9 664	-8 695
	45 MUUD TOETUSED	2 800	4 000	4 000	4 000
	55 MAJANDAMISKULUD	4 519	4 030	5 664	4 695

5.8. Haridus

Valla eelarvest on planeeritud haridusele 11 020 896 eurot (vt tabel 19), Valdkonna kuludes kajastuvad valla lasteaedade (Tamsalu lasteaed Krõll, Tapa linna lasteaiad Vikerkaar ja Pisipõnn) halduskulud, lasteaia- ja õpilaskohad teistele omavalitsustele, laste päevahoiuteenusteks, valla üldhariduskoolide (Tapa ja Tamsalu Gümnaasium, Jäneda Kool, Lehtse Kool). 2023 aastal ühendati Tapa gümnaasium ja Tapa Keelekümbluskool. Tapa muusika- ja kunstikooli halduskulud, huvikooli õpilaskohad teistele omavalitsustele, kulutused koolitranspordile ja koolitoidule ning muu haridus (õpetajate ja õpilaste tunnustamine, stipendiumid).

Haridusvaldkonnas ei ole tööjõukulude tõusu planeeritud. Peale alampalga ja tasandus- ja toetusfondi kinnitamist korrigeeritakse I lisaeelarvega.

Tabel 19 Hariduse kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
09	Haridus	-9 476 181	-11 118 439	-9 176 808	-11 020 896
09110	Alusharidus	-14	-15 000		
	55 MAJANDAMISKULUD	14			
	15 PÕHIVARA		15 000		
091101	Lasteaed Pisipõnn	-1 040 367	-1 329 855	-1 063 576	-1 280 076
	50 TÖÖJÕUKULUD	940 585	1 229 434	987 762	1 196 936
	55 MAJANDAMISKULUD	95 318	100 421	75 814	83 140
	15 PÕHIVARA	4 464			
0911011	Lasteaed Pisipõnn projektid		-1 000		
	55 MAJANDAMISKULUD		1 000		
091102	Lasteaed Vikerkaar	-407 210	-552 302	-443 642	-524 598
	50 TÖÖJÕUKULUD	370 822	467 018	378 586	467 018
	55 MAJANDAMISKULUD	36 387	56 747	42 281	41 980
	15 PÕHIVARA		28 537	22 775	15 600
091103	Tamsalu Lasteaed	-930 338	-1 171 455	-944 369	-1 174 088
	50 TÖÖJÕUKULUD	780 881	1 021 467	802 598	1 021 337
	55 MAJANDAMISKULUD	149 457	149 988	141 771	152 750
0911031	Tamsalu Lasteaia projektid			-2 577	
	50 TÖÖJÕUKULUD			2 577	
091104	Vajangu Lasteaed	2 085			
	50 TÖÖJÕUKULUD	-2 085			
091105	Lasteaiakohad	-89 974	-82 000	-89 897	-107 000
	55 MAJANDAMISKULUD	89 974	82 000	89 897	107 000
091106	Laste päevahoiuteenus	-31 852	-33 000	-21 150	
	45 MUUD TOETUSED	31 200	33 000	8 280	
	55 MAJANDAMISKULUD	652		12 870	

091107 Jäned Kool-lasteaiaõpetajad	-72 801	-87 342	-79 733	-84 099
50 TÖÖJÕUKULUD	72 563	86 942	79 733	84 099
55 MAJANDAMISKULUD	237	400		
091108 Lehtse Kool-lasteaiaõpetajad	-91 486	-114 743	-94 458	-114 559
50 TÖÖJÕUKULUD	91 188	114 559	94 274	114 559
55 MAJANDAMISKULUD	298	184	184	
092121 Jäned kool (põhikool õpetajad+haldus koos)	-407 029	-519 286	-430 895	-477 176
50 TÖÖJÕUKULUD	333 996	414 237	339 942	400 456
55 MAJANDAMISKULUD	73 033	78 049	65 734	76 720
15 PÕHIVARA		27 000	25 219	
0921211 Jäned kooli projektid	-954	-1 465	-747	
50 TÖÖJÕUKULUD	407	429	347	
55 MAJANDAMISKULUD	547	1 036	400	
092122 Lehtse kool (põhikooli õpetajad+ haldus)	-364 810	-483 592	-384 338	-493 027
50 TÖÖJÕUKULUD	302 612	432 535	330 243	432 535
55 MAJANDAMISKULUD	62 198	51 057	54 096	60 492
0921221 Lehtse kooli projektid	-3 880	-928		
50 TÖÖJÕUKULUD	3 401	280		
55 MAJANDAMISKULUD	479	648		
092123 Tapa Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	-1 711 571	-2 305 531	-1 742 070	-2 965 609
50 TÖÖJÕUKULUD	1 376 249	1 997 149	1 463 364	2 516 109
55 MAJANDAMISKULUD	335 321	308 382	278 707	449 500
0921231 Tapa Gümnaasiumi projektid	-99 927	-36 782	-58 367	-8 364
50 TÖÖJÕUKULUD	32 940	24 188	25 798	4 614
55 MAJANDAMISKULUD	66 987	12 594	32 569	3 750
092124 Tapa Keelekümbluskool (õpetajad+haldus)	-855 321	-716 203	-716 203	0
50 TÖÖJÕUKULUD	718 694	631 590	631 590	0
55 MAJANDAMISKULUD	136 627	84 612	84 612	0
0921241 Tapa Keelekümbluskooli projektid	-48 027	-38 070	-18 977	
50 TÖÖJÕUKULUD	48 027	38 070	18 977	
092125 Tamsalu Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	-1 453 883	-1 704 109	-1 442 011	-1 688 981
50 TÖÖJÕUKULUD	1 204 279	1 416 552	1 177 746	1 418 280
55 MAJANDAMISKULUD	227 914	247 557	226 666	258 501
15 PÕHIVARA	21 690	40 000	37 600	12 200
0921251 Tamsalu Gümnaasiumi projektid	-112 869	-15 286	-68 653	
50 TÖÖJÕUKULUD	33 010	1 744	10 549	
55 MAJANDAMISKULUD	79 858	13 542	58 104	
092129 Õpilaskohad alates 01.01.2019	-158 688	-140 000	-160 161	-189 883
55 MAJANDAMISKULUD	158 688	140 000	160 161	189 883
092131 Tapa Gümnaasiumi gümnaasiumiõpetajad	-285 372	-321 540	-276 417	-321 540
50 TÖÖJÕUKULUD	281 151	312 146	274 065	312 146
55 MAJANDAMISKULUD	4 221	9 394	2 352	9 394
092132 Tamsalu Gümnaasiumi gümnaasiumi õpetajad	-146 522	-157 284	-147 816	-157 352
50 TÖÖJÕUKULUD	141 406	152 352	144 389	152 352
55 MAJANDAMISKULUD	5 116	4 932	3 427	5 000

09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus		-3 945		-116 760
55 MAJANDAMISKULUD		3 945		116 760
095101 Tapa Muusika- ja Kunstikool	-412 832	-519 981	-370 137	-512 942
50 TÖÖJÕUKULUD	371 172	464 101	327 076	462 722
55 MAJANDAMISKULUD	41 660	55 880	43 061	50 220
15 PÕHIVARA		0		
095102 Huviharidus huvitegevus (õpilaskohad)	-19 633	-24 565	-11 829	-19 000
55 MAJANDAMISKULUD	19 633	24 565	11 829	19 000
09600 Koolitransport	-128 258	-146 591	-108 041	-154 000
55 MAJANDAMISKULUD	128 258	146 591	108 041	154 000
09601 Koolitoit	-546 005	-563 187	-466 609	-589 242
50 TÖÖJÕUKULUD	195 125	217 187	172 262	217 092
55 MAJANDAMISKULUD	319 644	346 000	294 346	356 150
15 PÕHIVARA	31 236	0		16 000
09602 Õpilaskodu	-2 667	-3 000	-5 744	-7 000
55 MAJANDAMISKULUD	2 667	3 000	5 744	7 000
09800 Muu haridus, sh hariduse haldus	-55 980	-30 397	-28 392	-35 600
41 SOTSIAALTOETUSED		1 930		0
55 MAJANDAMISKULUD	30 745	28 467	28 392	35 600
15 PÕHIVARA	25 235			

5.9. Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulused planeeritakse eelarvesse 3 591 709 eurot. Valdkonna kuludes sisalduvad eraldised puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeesutustele, raske ja sügava puudega laste kaitsele, puuetega inimeste hooldajatoetusele, valla hoolekandeesutuste (Tapa Hooldekodu) ülalpidamiseks, hoolekandeteenuste ostmisele teistelt hoolekandeesutustelt, koduteenuste osutamiseks, asendus- ja järelhooldusteenuse (lastekodu kohad) ostmiseks, muudeks perede ja laste sotsiaalse kaitse kuludeks (sünnitoetus, ranitsatoetus, matusetoetus, isiklik abistaja ja tugiisik), eluasemeteenuste osutamiseks sotsiaalsetele riskirühmadele (sotsiaalkorterid), riikliku toimetulekutoetuse maksmiseks, muu sotsiaalsete riskirühmade kaitseks (ühekordsed sotsiaaltoetused) ja sotsiaalse kaitse haldamiseks (vt tabel 20).

01.07.2023 jõustus hooldereform millega on kohalik omavalitsus kohustatud üldhooldekodu kohatasust maksma isikule hoolduskulude osa, milleks on hooldekodu hoolduspersonali kulud.

Toetusfondist eraldati pikaajalise hoolduse toetus 378 451 eurot (perioodiks 01.07-31.12.2023).

Tapa vald kehtestas hoolduskulude piirmäära 600 eurot arvestusega, et Tapa valla elanikke on hooldekodudes 110-113 (osades hooldekodudes oli hoolduskulu alla 600 euro sh. Tapa Valla Hooldekodus). 2024.aastaks planeeritakse tasandusfondi sees pikaajalise hoolduse osa 662 436 eurot kogu aasta katteks. Seisuga 01.10.2023 oli hooldekodudes Tapa valla elanikke 145 inimest.

Arvestades vajadust, et saaksime tasuda hooldekulusid, on vaja 1 044 000 eurot (145*600*12).

Varasemalt (enne 01.07.2023) tasusime teistele hooldekodudele isikute puuduolevat osa 200 000 eurot aastas. Arvestuslik Puudujääv osa on $1\,044\,000 - 662\,436 - 200\,000 = 181\,564$ eurot.

Tabel 20 Sotsiaalse kaitse kulud

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
10	Sotsiaalne kaitse	-2 710 486	-3 226 194	-2 639 038	-3 591 709
10120	Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeesutused		-8 000	-3 905	-8 000
	45 MUUD TOETUSED		8 000	3 700	8 000
	55 MAJANDAMISKULUD			205	
101211	Raske ja sügava puudega laste kaitse	-123 956	-78 000	-79 383	-90 000
	45 MUUD TOETUSED	2 760			
	55 MAJANDAMISKULUD	121 196	78 000	79 383	90 000
101212	Puuetega inimeste hooldajatoetus(ka lapsed)	-101 266	-108 000	-90 104	-110 000
	41 SOTSIAALTOETUSED	93 411	108 000	90 104	110 000
	45 MUUD TOETUSED	7 855			
102001	Tapa hooldekodu	-381 707	-559 022	-432 267	-669 970
	41 SOTSIAALTOETUSED		95 000	60 567	186 000
	50 TÖÖJÕUKULUD	279 570	337 704	262 804	338 620
	55 MAJANDAMISKULUD	102 137	126 318	108 895	145 350
102002	Säase hooldekodu		0		0
	50 TÖÖJÕUKULUD		0		0
	55 MAJANDAMISKULUD		0		0
102003	Teenuse ostmise teistelt hooldeasutustelt	-233 338	-483 451	-427 942	-840 000
	41 SOTSIAALTOETUSED		338 451	280 324	840 000
	55 MAJANDAMISKULUD	233 338	145 000	147 618	
102011	Koduteenus	-125 979	-143 697	-103 654	-145 576
	50 TÖÖJÕUKULUD	122 061	139 397	99 388	141 076
	55 MAJANDAMISKULUD	3 918	4 300	4 265	4 500
10400	Asendus- ja järelhooldus (2018 muudatus)	-789 809	-786 218	-659 777	-796 000
	41 SOTSIAALTOETUSED	22 935	40 000	13 140	25 000
	50 TÖÖJÕUKULUD		0		
	55 MAJANDAMISKULUD	766 874	746 218	646 637	771 000
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	-219 301	-164 470	-120 356	-169 400
	41 SOTSIAALTOETUSED	164 574	92 400	66 800	94 400
	50 TÖÖJÕUKULUD	16 075	20 070	18 612	21 000
	55 MAJANDAMISKULUD	30 452	52 000	34 944	54 000
	15 PÕHIVARA	8 200			
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	-1 200	-86 368	-99 216	-20 000
	41 SOTSIAALTOETUSED	1 200		12 796	15 000
	55 MAJANDAMISKULUD		0	51	5 000
	15 PÕHIVARA		86 368	86 369	
10700	VALVE 30a Tapa	-1 936		-1 216	
	55 MAJANDAMISKULUD	1 936		1 216	

10701 Riiklik toimetulekutoetus	-371 058	-426 528	-333 813	-342 229
41 SOTSIAALTOETUSED	371 058	426 528	333 813	342 229
10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	-50 546	-49 000	-32 336	-49 000
41 SOTSIAALTOETUSED	49 717	46 000	30 461	46 000
55 MAJANDAMISKULUD	829	3 000	1 875	3 000
10900 Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus	-310 390	-333 440	-255 071	-351 534
50 TÖÖJÕUKULUD	240 656	259 984	201 639	274 234
55 MAJANDAMISKULUD	69 733	73 456	53 433	77 300

6. Põhitegevuse tulem

- (1) Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe.
(2) Põhitegevuse tulemi väärtus ei tohi olla aruandeaasta lõpu seisuga väiksem kui null.
(3) Põhitegevuse tulem võib olla aruandeaasta lõpu seisuga käesoleva paragrahvi lõikes 2 määratud lubatavast väärtusest väiksem, kui sellele eelnenud aasta põhitegevuse tulem vastas käesoleva paragrahvi lõikes 2 määratud lubatavale väärtusele (KOFs §33).

Põhitegevuse tulemist kaetakse investeeringud ja võetud laenude teenindamine. 2024.a. planeeritakse põhitegevuse tulemiks 2 023 608 eurot ja laenude teenindamiseks kulub 1 827 687 eurot sh. intressi 405 391 ja laenu tagasimaksed 1 422 296 eurot.

7. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

- Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.
- Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne.
- Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

2024. aasta eelarve tulem 975 502 eurot.

8. Finantseerimistegevus

Kavandatud investeeringute finantseerimiseks planeeritakse võtta laenu 400 000 eurot. Võetud laenude tagasimaksedeks planeeritakse 1 422 296 eurot (vt tabel 21).

Tabel 21 Finantseerimistegevus

	Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	454 504	25 480	-397 171	-1 022 296
2585	Kohustuste võtmine (+)	1 934 120	1 700 000	1 000 000	400 000

2586	Kohustuste tasumine (-)	-1 479 616	-1 674 520	-1 397 171	-1 422 296
------	-------------------------	------------	------------	------------	------------

9. Likviidsete varade muutus

Tapa valla finantsjuhtimise korra § 4 lõikes on sätestatud, et eelarvesse planeeritakse aasta lõpu seisuga likviidsete vahendite maht vähemalt ühe kuu personalikulu väljamakse väärtuses.

Tabel 20 Likviidsed varad ja kohustused

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Aasta alguse seisuga				
Võlakohustused	9 984 270	10 438 774	10 438 774	9 871 896
sh sildfinantseering				
Likviidsed varad	1 630 111	1 607 486	1 607 486	1 258 717
Perioodi lõpu seisuga				
Võlakohustused	10 438 774	10 464 254	10 041 603	8 849 600
sh sildfinantseering				
Likviidsed varad	1 607 486	413 125	1 783 476	883 787

10. Netovõlakoormus

Finantsdistipliini tagamiseks sätestab KOFS finantsdistipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine KOV põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade kogusumma vahe aruandeaasta lõpu seisuga.

KOFS sätestab, et netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude (2024. aastal 10 kordse) ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat, ning kui nimetatud kuuekordne põhitegevuse tulude (2024. aastal kümnekordne) ja põhitegevuse kulude vahe on väiksem kui 60% (2024. aastal 80%) vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Netovõlakoormuse piirmäär 80% on lubatud kõikidele valdadele/linnadele kuni 2024. aasta lõpuni, siis hakkab see 5% võrra aastas vähenema jõudes taas 60%-le.

Laenude võtmise kavandamisel tuleb järgida, et ei ületataks netovõlakoormuse ülempiiri;

Kavandatava laenu võtmisel on eeldatav valla netovõlakoormus 2024 a lõpuks % (vt tabel 21)

Tabel 21 Netovõlakoormus

Netovõlakoormus 2024 (eurodes)	7 965 813
Netovõlakoormus (%)	35,9
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes) 10*	20 236 080
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	80%

Vaba netovõlakoormus (eurodes)	12 270 267
Alates 2027 netovõlakoormus	
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes) 6*	12 141 648
Netovõlakoormuse ülemmäär	60%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 175 835